

Akredytacja ekspertów ds. OOS oraz inne narzędzia kontroli zapewniania jakości

Prof. Dr. L. LAVRYSEN

Konferencja ELNI EIA – Wrocław

24 maja 2013 r.

Wprowadzenie

- brak jednoznacznych przepisów w Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (konwencja z Espoo z dnia 25 lutego 1991 r.)
- brak jednoznacznych przepisów w dyrektywie 2011/92/EU (dyrektywa 85/337/EWG)

Evaluacja UE

- obawy dotyczące jakości OOŚ wyrażone w sprawozdaniu Komisji Europejskiej „*w sprawie stosowania i skuteczności dyrektywy OOŚ*” (COM (2009) 378 wersja ostateczna)
- zasadnicze różnice w jakości dokumentacji OOŚ między państwami członkowskimi oraz w ich obrębie

Evaluacja UE

- kilka sposobów zapewniania prawidłowej kontroli zapewniania jakości
 - prawidłowa akredytacja konsultantów przeprowadzających OOŚ
 - przygotowanie sprawozdań przez niezależnych konsultantów
 - wykorzystanie niezależnej analizy zewnętrznej lub pomocy udzielonej przez ekspertów
 - stosowanie wytycznych dotyczących konkretnych zagadnień
 - zadbanie o aktualizację danych

Evaluacja UE

- analogiczne obserwacje zamieszczone w unijnym sprawozdaniu Komisji z 2003 r. w sprawie OOS
- intensyfikacja kontroli jakości popierana w badaniu GHK, Technopolis Study 2008, *Evaluation of EU EIA Legislation* [Evaluacja unijnego ustawodawstwa w zakresie OOS]
- sprawozdania COWI z 2009 r.
- wyniki konsultacji w sprawie przeglądu dyrektywy w sprawie OOS z 2010 r. (53% było za)

Wniosek dotyczący zmian do dyrektywy 2011/92/UE

- COM(2012) 628 wersja ostateczna – 26.10.2012 r.
- memorandum wyjaśniające
 - w celu naprawienia niedociągnięć dyrektywy (...) (2) jakości i analizy OOS...
 - zmiany mające na celu wzmocnienie jakości procesu

Wniosek dotyczący zmian do dyrektywy 2011/92/UE

- Zmieniono art. 5.
 - Wykonawca przygotowuje sprawozdanie z oddziaływania na środowisko, które jest bardziej szczegółowe,
 - na podstawie decyzji w sprawie ustalania zakresu, podejmowanej przez właściwą instytucję,
 - i może ubiegać się o pomoc ze strony akredytowanych i merytorycznie właściwych ekspertów.

Wniosek dotyczący zmian do dyrektywy 2011/92/UE

- Wykonawca zapewnia przygotowanie sprawozdania z oddziaływania na środowisko przez akredytowanych i merytorycznie właściwych ekspertów *lub*
- instytucja właściwa zapewnia weryfikację sprawozdania z oddziaływania na środowisko przez akredytowanych i merytorycznie właściwych ekspertów lub komitety ekspertów krajowych

Wniosek dotyczący zmian do dyrektywy 2011/92/UE

- Z usług akredytowanych i merytorycznie właściwych ekspertów, którzy udzielali pomocy instytucji właściwej podczas określania zakresu, wykonawca nie korzysta do przygotowania sprawozdania z oddziaływania na środowisko.
- bardziej szczegółowe wymogi dotyczące treści sprawozdania z oddziaływania na środowisko (przeгляд załącznika IV)
- Szczegółowe ustalenia dotyczące akredytowanych ekspertów mają być określone przez państwa członkowskie.

Doświadczenia w zakresie kontroli jakości

- **Region Flamandzki Belgii**
- **USTALANIE ZAKRESU**
 - powiadamianie służb ds. OOS przez wykonawcę o zamiarze sporządzenia OOS + jej weryfikacja przez służby ds. OOS
 - publikacja (strona internetowa, władze lokalne) + jej dystrybucja wśród właściwych władz i agencji specjalistycznych + powiadomienia transgraniczne w razie znaczącego oddziaływania transgranicznego

Region Flamandzki Belgii

- wkład ze strony instytucji publicznych (30 dni) oraz instytucji właściwych i agencji specjalistycznych (40 dni)
- decyzja w sprawie ustalania zakresu ze strony służb ds. OOŚ w ciągu 60 dni
 - treść raportu w sprawie oddziaływania na środowisko (w tym rozwiązania alternatywne)
 - szczegółowe omówienie oddziaływania
 - wybrana metodologia
 - planowany zespół ekspertów
 - szczegółowe wytyczne

Region Flamandzki Belgii

- ZAANGAŻOWANIE EKSPERTÓW
 - Raport w sprawie oddziaływania na środowisko musi sporządzić zespół akredytowanych ekspertów:
 - koordynatora ds. raportu w sprawie oddziaływania na środowisko
 - ekspertów ds. raportu w sprawie oddziaływania na środowisko z różnych dziedzin (człowiek, fauna i flora, gleba, woda, powietrze, dźwięk i wibracje, klimat, krajobraz itp.).
 - akredytacja ze strony ministra środowiska po zasięgnięciu opinii służb ds. OOŚ oraz jednostki akredytacyjnej departamentu ds. decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych

Region Flamandzki Belgii

- wymogi ogólne
 - tytuł magistra lub licencjat
 - szkolenia uzupełniające + coroczna aktualizacja szkoleń
 - trzy- lub pięcioletnie doświadczenie w udzielaniu pomocy
 - regularne kontrole jakości w zakresie prac dotyczących OOS
- Akredytację można w razie poważnych zaniedbań zawiesić lub wycofać.
- W przypadku poszczególnych raportów w sprawie oddziaływania na środowisko eksperci wybrani i opłaceni przez wykonawcę mogą w ogóle nie być zainteresowani projektem lub alternatywnymi rozwiązaniami lub nie być zaangażowani w jego realizację.

Region Flamandzki Belgii

- regularne konsultacje ze służbami ds. OOŚ podczas opracowywania raportu w sprawie oddziaływania na środowisko + korzystanie z ogólnych i szczegółowych wytycznych
- ▶ KONTROLA JAKOŚCI RAPORTU
 - Raport w sprawie oddziaływania na środowisko należy przedłożyć służbom ds. OOŚ.
 - Służby ds. OOŚ przeprowadzają przegląd raportu w sprawie oddziaływania na środowisko w stosunku do decyzji w sprawie ustalania zakresu, ogólnych i szczegółowych wytycznych, wymogów prawnych (30dni)
 - sprawozdanie z przeglądu – zatwierdzenie lub odmowa zatwierdzenia ze wskazaniem na to, co należy poprawić –wyłącznie zatwierdzony raport w sprawie oddziaływania na środowisko można wykorzystać w procedurze wydawania zezwolenia

Region Flamandzki Belgii

- ▶ WNIOSEK O PONOWNE ROZPATRZENIE
 - Skargi przedkłada się Komitetowi Doradczemu (od 3 do 5 niezależnych członków wyznaczanych indywidualnie).
 - Opinia wydawana jest w ciągu 40 dni i jest wiążąca w przypadku jednomyślności.
- ▶ PODRĘCZNIK I WYTYCZNE
 - <http://www.lne.be/themas/milieueffectrapportage/des-kundigen/richtlijnenboeken>

Region Waloński Belgii

- AKREDYTOWANI EKSPERCI
 - Wykonawca musi wybrać jednego lub kilku akredytowanych ekspertów (w tym koordynatora), którzy napiszą raport w sprawie oddziaływania na środowisko.
 - O swym wyborze wykonawca musi powiadomić właściwą instytucję.
 - Instytucja właściwa może odrzucić wybranych przez wykonawcę ekspertów ze względu na brak niezależności.
 - Akredytacja osób fizycznych lub prawnych przez Ministra Środowiska – *w przypadku wybranych kategorii projektów*

Region Waloński Belgii

- W przypadku gdy raport w sprawie oddziaływania na środowisko jest słabej jakości, akredytację można wycofać pod skonsultowaniem tej decyzji z Radą Regionu Walońskiego ds. Środowiska i Zrównoważonego Rozwoju.
- **USTALANIE ZAKRESU – opcjonalne (nieobowiązkowe)**
 - instytucja właściwa, po konsultacji (30 d.) z różnymi organami opiniodawczymi: 45 dni

Region Waloński Belgii

- KONTROLA JAKOŚCI RAPORTU
 - Rada Regionu Walońskiego ds. Środowiska i Zrównoważonego Rozwoju lub Rada Regionu ds. Zagospodarowania Przestrzennego przeprowadzają analizę jakości każdego raportu w sprawie oddziaływania na środowisko.
 - Mogą nakazać wprowadzenie poprawek raportu w sprawie oddziaływania na środowisko o słabej jakości.

Niderlandy

- STANDARDOWA PROCEDURA (w niektórych przypadkach można zastosować procedurę uproszczoną)
- USTALANIE ZAKRESU
 - Wykonawca powiadamia instytucję właściwą (do wydania zezwolenia) o swym zamiarze rozpoczęcia procedury dotyczącej OOS.
 - publikacja powiadomienia
 - wkład ze strony agencji publicznych i specjalistycznych
 - opinia instytucji właściwej (6-12 tygodni)

Niderlandy

- Można się zwrócić o opinię do Komisji Ocen Oddziaływania na Środowisko (nieobowiązkowe).

<http://www.eia.nl>

niezależny organ ekspercki świadczący usługi doradcze i usługi w zakresie budowania potencjału w dziedzinie ocen oddziaływania na środowisko

- **KONTROLA JAKOŚCI RAPORTU**

- publikacja raportu w sprawie oddziaływania na środowisko (wraz z wnioskiem o wydanie zgody)
- opinia Komisji Ocen Oddziaływania na Środowisko (obowiązkowa) (6 tygodni)